

בש"פ 3892/18 - מראט קונטירוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3892/18

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

המבקש:

מראט קונטירוב

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי
בנצרת בעמ"ת 8107-04-18 מיום 15.4.2018 שניתן
על ידי כב' השופט ג' אזולאי

בשם המבקש:

עו"ד דוד קליימן

בשם המשיבה:

עו"ד מורן פולמן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת בעמ"ת 8107-04-18 (השופט ג' אזולאי) מיום 15.4.2018, בו נדחה ערר המבקש על החלטת בית משפט השלום בטבריה במ"ת 64723-02-18 (השופט י' נבון) מיום 27.3.2018, שהורה על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש ביום 28.2.2018 כתב אישום המייחס לו עבירה של מעשה מגונה, לפי סעיף 348(ג1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); עבירת ייצור, הכנה והפקת סם, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח החדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים); עבירת החזקה ושימוש בסם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים; תקיפת עובד ציבור, לפי סעיף 382א(ב)(1) לחוק העונשין; וגרימת חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין.
3. כתב האישום מייחס למבקש שלושה אישומים. על פי האישום הראשון, נכנס המבקש ביום 19.2.2018 לבית המתלוננת, המטופלת בבנה הפעוט בן השלוש, עימה היתה לו היכרות מוקדמת. המבקש התיישב על מיטה באחד החדרים, הושיב עליו את המתלוננת בכוח, נגע לה בחזה וניסה לנשקה. המתלוננת "משכה" עצמה בכוח מהמיטה ונמלטה עם בנה הפעוט מהחדר, תוך שהיא זועקת לעזרה.
- האישום השני מייחס למבקש, עובר ליום 19.2.2018, גידול והחזקה ללא היתר של שמונה שתילים של סם מסוכן מסוג קנאביס בביתו, במשקל כולל של 116.62 גרם.
- על פי העובדות המתוארות באישום השלישי, ביום 21.2.2018, עת שהה המבקש בבית הסוהר "צלמון" בשל האירועים המתוארים באישום הראשון, החל הלה להשתולל בתא העצורים. לאחר שהוצא מן התא והועבר לחדר ההמתנה, נגח לפתע המבקש בפניו של אחד הסוהרים וגרם לשבר בלסתו, והלה אושפז בבית חולים ונזקק לניתוח.
4. יחד עם כתב האישום, הוגשה בקשה למעצר המבקש עד תום ההליכים נגדו. לבקשת בא-כוח המבקש, נדחה הדיון בבקשה זו עד לשליחתו להסתכלות פסיכיאטרית.
5. בחוות הדעת הפסיכיאטרית, שהוגשה ביום 19.3.2018, תואר המבקש, בין היתר, כבעל "התנהגות עבריינית חוזרת, נטייה לאימפולסיביות בלי התחשבות בתוצאות, (והוא) ניצל את הסובבים בלי לשים לב לנזק שעלול לגרום".
- עוד נקבע, כי בעת ביצוע המעשים המיוחסים לו היה המבקש תחת השפעת סמים, אך יחד עם זאת, היה מודע ואחראי למעשיו. משכך, נמצא המבקש כשיר לעמוד לדיון.
6. בדיון שהתקיים ביום 27.3.2018 בבית משפט השלום בטבריה, הסכים בא-כוח המבקש לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, אך טען להיעדרו של יסוד נפשי של כוונה מיוחדת, נוכח מצבו הנפשי של המבקש, שהיה תחת השפעת סם בעת ביצוע המעשים. משכך, נתבקש כי בית המשפט יורה על קבלת תסקיר שירות מבחן, שיבחן את אפשרות חלופת מעצר בעניינו.
7. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים, הורה בית משפט השלום על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים בעניינו,

זאת ללא הפניה לקבלת תסקיר וללא בחינת חלופות מעצר, באומרו -

"דומה כי המקרה שלפניי כלל לא מצדיק הפניית המשיב [המבקש - י' א'] מלכתחילה לקבלת תסקיר מעצר לנוכח מסוכנותו הגבוהה".

8. בא-כוח המבקש הגיש ערר לבית המשפט המחוזי, ובו טען כי שגה בית משפט השלום משלא שלח את המבקש לקבלת תסקיר מעצר בעניינו, ולא בחן את האפשרות לשחררו לחלופת מעצר, בכלל זה במוסד סגור לגמילה מסמים. נטען, כי יש לשלוח את המבקש לקבלת תסקיר מעצר, שייבחן האם מגלה המבקש רצון להיגמל ולקבל טיפול במסגרת קהילתית.

9. בית משפט קמא דחה את הערר ביום 15.4.2018, תוך שציין כי -

"תסקיר מעצר אינו הליך מקדמי חובה בכל בקשה למעצר עד תום ההליכים, ואם נקבל את טענתו של הסנגור, הרי שתסקיר שירות מבחן יהפוך להליך חובה בכל בקשה ובקשה".

המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על החלטה זו; היא הבקשה שלפניי.

הבקשה למתן רשות ערר

10. בבקשתו, טוען בא-כוח המבקש כי היה על הערכאות דלמטה להורות על הגשת תסקיר שירות מבחן, שייבחן את מסוכנותו של המבקש ואת האפשרות לשחררו לחלופת מעצר.

בזיקה לכך, טוען בא-כוח המבקש כי לא ניתן בהחלטת הערכאות קמא משקל מספיק לגילו הצעיר של המבקש; לעברו הפלילי ה"כמעט נקי", כלשונו; לשינוי המשמעותי לטובה, לטענתו, במצבו הנפשי של המבקש; וכן לאינטרס הציבורי בדבר שיקומו של המבקש.

11. המשיבה מתנגדת לבקשה, וטוענת כי אופי המעשים המיוחסים למבקש, אותם ביצע בפרק זמן קצר, מלמדים על מסוכנותו הגבוהה ועל היעדר מורא מן החוק. עוד נטען, כי ממצאי חוות הדעת הפסיכיאטרית בעניינו של המבקש מלמדים אף הם על מסוכנותו, ועל כך שלא ניתן לתת בו אמון.

באשר לצורך בתסקיר שירות מבחן, חוזרת המשיבה על דברי בית משפט קמא, לפיהם אין להידרש להכנת תסקיר בכל בקשה למעצר עד תום ההליכים. כך או כך, טוענת המשיבה כי המבקש לא עומד בתנאים שנקבעו בפסיקת בית משפט זה לשליחתו לחלופת מעצר במוסד טיפולי, חלף מעצר עד תום ההליכים.

12. אני סבור כי דין הבקשה להידחות.
13. על מנת לקבל רשות לערור על החלטה בעניין מעצר, נדרש המבקש להצביע על שאלה משפטיות עקרוניות החורגות מעניינו הפרטי, או להראות כי ההחלטה עליה נסובה הבקשה פוגעת בזכויותיו באופן חריג וקיצוני. הבקשה שלפניי אינה נופלת בגדרם של מקרים אלה, ומטעם זה בלבד דינה להידחות.
14. אף לגופם של דברים, לא מצאתי טעם להתערב בהחלטתו של בית משפט קמא.
15. על דרך הכלל, בחינת התאמת המבקש לתוכניות גמילה מסמים תיעשה בשלב גזירת הדין, והפנייתו של אדם לגמילה כבר בשלב המעצר נעשית באופן חריג בלבד.
- בית משפט זה קבע שלושה תנאים, אשר בהתקיים לפחות שניים מהם, תיבחן האפשרות לשחרר מבקש לחלופת מעצר בגמילה: ראשית, על המבקש להתחיל בגמילה עוד בטרם ביצוע העבירות שיוחסו לו; שנית, נדרש כי סיכויי הצלחת הגמילה יהיו גבוהים; שלישית, על בית המשפט להשתכנע כי יש בהליך הגמילה כדי ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת מן המבקש.
- עוד נקבע, כי מעמד הבכורה ניתן לתנאי הראשון מבין השלושה, אך במקרים חריגים במיוחד רשאי בית המשפט להורות על שחרור המבקש לחלופת מעצר בגמילה גם בהתקיימות שני התנאים האחרים בלבד (בש"פ 6312/16 עומסי נ' מדינת ישראל (10.10.2016)).
16. במקרה דנן, מסר בא-כוח המבקש, בדיון בפני בית המשפט המחוזי ביום 15.4.2018, כי המבקש לא החל בהליך גמילה טרם ביצוע העבירות. בנוסף, כתב האישום מייחס למבקש מעשים המעידים על מסוכנות גבוהה הנשקפת ממנו, בין היתר בשל אופי המעשים ופרק הזמן הקצר במהלכו בוצעו, ועל כן לא מתקיימים בעניינו התנאי הראשון והשלישי שנמנו לעיל, וממילא, עניינו של המבקש לא בא בגדר המקרים החריגים שבהם יורה בית המשפט על שליחתו של נאשם לחלופת מעצר בגמילה כבר בשלב המעצר עד תום ההליכים.
17. כפי שצינתי בעבר, אין חובה על בית המשפט להורות על הגשת תסקיר מעצר בעניינו של המבקש, טרם קבלת החלטה באשר למעצרו (בש"פ 1454/18 מור נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (22.2.2018)).
- לנוכח מסוכנותו של המבקש והחשש להימלטות מאימת הדין, כפי שנלמדת מכתב האישום ומהראיות לכאורה שפורטו בהחלטתו של בית משפט השלום, בדין נמנעו הערכאות קמא משחרורו של המבקש לחלופת מעצר, וזאת אף מבלי שנדרשו לקבלת תסקיר בעניינו.

18. לאור כל האמור לעיל, אין מקום להתערב בהחלטתם של הערכאות קמא, אשר הורו על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים, מבלי שנתבקש תסקיר בעניינו.

19. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, א' בתמוז התשע"ח (14.6.2018).

ש ו פ ט
